

Ejerledere havnet i kreditklemme

Tusindvis af små og mellemstore ejerledede virksomheder risikerer at blive presset ud over kanten på grund af manglende likviditet. Der er nemlig ikke meget hjælp at hente for landets mange små og mellemstore virksomheder hos banker, leverandører, kunder og øvrige aktører - og heller ikke hos politikerne på Christiansborg. Ejerlederne er havnet i en kreditklemme.

"Ejerledernes likviditet presses fra alle sider i den nuværende økonomiske situation, og pengene fosser ud af kassen. Selvom der er styr på forretningen, og der er lidt mere lys forude, lægges der alligevel så meget pres på virksomhedernes likviditet, at det risikerer at ramme tusindvis små og mellemstore virksomheder. Det ville være rart, om regeringen gjorde en ekstraordinær indsats - enten i form af en erhvervspolitisk hjælpepakke, et banketisk regelsæt for virksomhedsejere eller ændrede rammebetingelser. Hele nerven i samfundets selvstændighedskultur, der består af familieejede virksomheder, er i spil nu," siger direktør Hans Jørgen Dalum, Ejerlederne.

Mange virksomhedssalg og konkurser

Den pressede økonomi i mange af landets små og mellemstore virksomheder vil føre til en markant stigning i antallet af konkurser og salg af virksomheder enten frivilligt eller som fjendtlige overtagelser. Det siger cheføkonom Jens Brendstrup, Dansk Erhverv, som allerede nu oplever et rekordstort antal virksomhedshandler.

"I forlængelse af Bankpakke I og II, der skulle medvirke til at løse likviditetsproblemer i mange af landets små og mellemstore virksomheder, kan vi konstatere, at det ikke er sket. Virksomhederne slås i stort antal med presset på likviditeten. Det ulykkelige er, at dét, der af virksomhederne blev opfattet som det mest effektive - nemlig udskydelsen af momsbetalingerne - stopper den 1. marts. Så efter i ét år at have udskudt momsbetalingerne, er vi nu tilbage på normalen, og det vil presse likviditeten så meget, at vi vil opleve et stigende antal konkurser - eller salg af virksomheder. Der er en stærk stigning i salg af virksomheder, og det er købers marked," siger Jens Brendstrup.

Efter at Bankpakke I og II ikke har lettet presset på virksomhedernes likviditet, mener Jens Brendstrup, at vi nu er vidner til, hvordan virksomheder skaffer sig likviditet hos hinanden. Selskaberne presser hinanden på antallet af kreditdage. En undersøgelse blandt medlemmer af Dansk Erhverv viser, at 40 procent af virksomhederne oplever krav fra kunderne om længere betalingsfrister. **Fortsættes på næste side**

- > Ejerledere havnet i kreditklemme
- > Mange virksomhedssalg og konkurser
- > Fem aktører presser ejerledernes likviditet
- > Husk årsmødet d. 19. marts

Netværksmøder

Lemvig: 2. marts
[Rednings-Ringen Lemvig A/S](#)

Vesthimmerland: 4. marts
[Tresco A/S](#)

Kronjylland: 10. marts
[Tastymix A/S](#)

Grindsted/Billund: 17. marts
[Air Support A/S](#)

Fyn: 24. marts
[Agrolab A/S](#)

Viborg 25. marts
[DAN-GLAS A/S, Wibotec A/S og Olego A/S](#)

Læs mere og tilmeld dig på
www.ejerlederne.dk

Udgiver:
Ejerlederne

Ansvarshavende redaktør:
Hans Jørgen Dalum
Redaktør:
Flemming Kjærdsdam
Korrektur og layout:
Anne Møllergaard

”Vi ser leverandører kræve forudbetaling for leverancer. Vi ser store kunder kræve længere kredittider. Dermed havner kredittklemmen hos

de små og mellemstore virksomheder, og der er mange, som risikerer at blive presset ud over kanten. Mit råd til virksomhedssejere i en kredittklemme er:

Støvsug markedet for likviditet. Find den ledige likviditet hos jeres kunder og leverandører. Der er ikke andet at gøre,” siger Jens Brendstrup.

Der er fem grupper af aktører - der presser virksomhedernes likviditet:

1. **Banker:** sænker kreditmuligheder og øger sikkerhedsstillelse
2. **Leverandører:** De kræver at få deres penge hurtigere
3. **Kunder:** De vil gerne have forlænget deres kreditter
4. **Kreditforsikringer:** De ændrer betingelserne markant
5. **Driften:** Forretningen likviditeten kræver mere likviditet

Alle fem områder lægger i den grad pres på ejerledernes likviditet.

1) Banker strammer kreditten

En væsentlig del af private virksomheders rammevilkår - før finanskrisen brød ud i august 2008 - er sket ved hjælp af finansiering i banker og realkreditinstitutter. Driften er typisk finansieret gennem kassekreditter til driften af virksomheden og ved større indkøb gennem særskilt långivning eller ved finansiering af jord og produktionslokaler gennem realkreditlån. Disse forhold har rykket sig gevaldigt efter finanskrisen. Bankerne strammer kreditterne og stiller større krav til den økonomiske sikkerhedsstillelse.

Det fik Ejerlederne til i oktober 2009 at stile et Åbent Brev til Folketingets Erhvervsudvalg med krav om et nyt banketisk regelsæt. I brevet stod blandt andet.

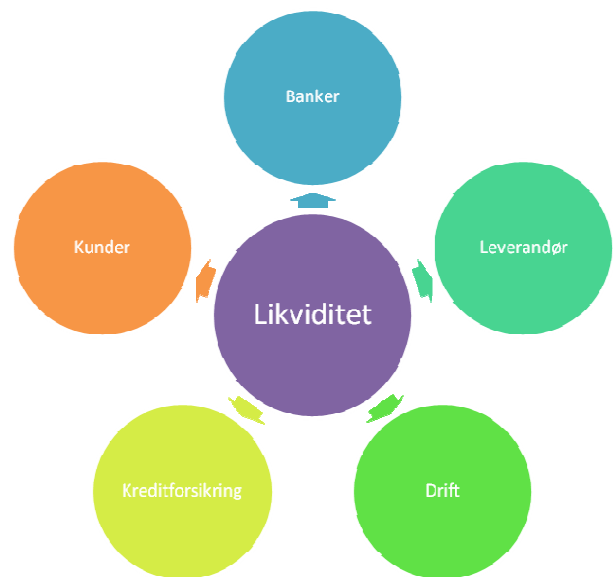
”Vi vil gerne på vegne af medlemmerne i Foreningen Ejerlederne henlede udvalgets opmærksomhed på de banketiske regler. Siden finanskrisen brød ud for godt et år siden, er virksomheder dagligt blevet mødt med nye krav fra banker, deres datterselskaber indenfor finansielle tjenesteydelser, andre typer af långivere og finansielle

virksomheder i al almindelighed om øget økonomisk sikkerhedsstillelse. Kravene om øget økonomisk sikkerhedsstillelse fra bankernes side, presser økonomien negativt i virksomhederne og mulighederne for vækst eller bibeholdelse af forretningen.”

”Bankerne har i den nuværende situation med finansiell krise et særligt ansvar. Det er vores indtryk, at de fortrinsvist udnytter situationen til egen fordel. Derfor vil vi gerne på ejerledernes vegne stille krav om et banketisk regelsæt, så selvstændige erhvervsdrivende kan nyde samme beskyttelse som privatpersoner.”

For 120.000 danske selvstændige ejerledere, der både ejer og leder egen virksomhed, og som driver virksomheden i selskabsform, betyder kravene om øget økonomisk sikkerhedsstillelse fra bankernes side i mange tilfælde, at ikke blot virksomheden og dens ansatte og deres familier bliver ramt, men også ejerlederens egen privatøkonomi bliver sat under pres.

Det er præcis den situation mange virksomheder befinder

sig i nu - fire måneder senere. Selvom der er lidt lys forude, spår alle eksperter, økonomer, interesseorganisationer mv., at ledigheden er på vej op, og da mængden af nye job er meget begrænset, er der ikke andre job at få.

Når bankerne lægger pres på kassekreditter og øvrige økonomiske engagementer ved at nedskrive aktiverne i virksomhederne, stiller de som modkrav øgede økonomiske garantier og sikkerhed fra ejerledernes side. Selv veldrevne virksomheder bliver mødt med disse krav, og da en kassekredit tit og ofte kan siges op med kort varsel, sætter de både virksomhedernes og ejernes fremtid på spil.

Fortsættes på næste side

2) Leverandører: Kræve penge hurtigere

Leverandører som Dong, TDC og Post Danmark og andre større "monopolignende" leverandører af grundlæggende serviceydelser har løbende omlagt abonnements- og betalingsbetingelser, så de små og mellemstore virksomheder helt eller delvist betaler "forud" for disse ydelser.

Så i stedet for at betale for det faktiske forbrug, betales der "forud" for et forventet forbrug eller for at have tilgang til ydelser - for eksempel en telefon, en frankeringsmaskine eller elektricitet i kontakten. Tusinder af små butiksejere, handlende, produktionsvirksomheder, it-virksomheder og andre mindre firmaer kommer nu til at betale prisen for, at Dong fremskynder sine elregninger for at forbedre den store statslige energikoncerns likviditet.

Kunder hos TDC har gentagne gange modtaget breve om abonnementsomlægninger, der alle har det til fælles, at betaling af abonnemeter fremrykkes, og at opkaldsafgifter og opkaldsforsøg udgør en stadig større del af telefonregningen. Det fornægter sig ikke. TDC's seneste regnskab viste et overskud på 2 mia. kr. samtidig med, at markedsandelen er faldende. Fællesnævneren for alle disse tiltag er, at de presser ejerledernes likviditet med større renteudgifter eller lavere renteindtægter. De store leverandører forbedrer deres egen likviditet på kundernes bekostning.

Kommunernes gebyrskrue
Desuden har hver fjerde danske kommune hævet dækningsafgiften, der kun betales af virk-

somheder. Det samlede beløb beregnes ud fra ejendomsvurderingerne. Bidraget fra virksomheder stiger i 2010 med 300 mio. kr. - fra 2,9 mia. kr. i 2009 til 3,2 mia. kr. i 2010. Det presser også virksomhedernes økonomi, og selvom deres ejendomme i mange tilfælde falder i pris, så hæver en del af kommunerne afgifterne. Desuden vil en ny affaldsbekendtgørelse sætte kommunerne i stand til at opkræve højere erhvervsaffaldsgebyrer. Det vil primært ramme virksomheder med meget erhvervsaffald, men ingen slipper fri, med mindre man kan dokumentere, at man slet ikke har "affald".

Såvel dækningsafgiften som erhvervsaffaldsgebyrerne ligger indenfor lovmæssige rammer, der gør, at kommunerne indtil en vis grænse kan hæve afgifterne uden at bryde regeringens skattestop.

Underleverandører

Underleverandører lægger også pres på likviditeten ved at kræve hurtigere betalinger for leverancer. Tidligere betalte mange virksomheder underleverandører med 30 dages forsinkelse, nu kræver mange underleverandører betalinger efter 14 dage.

3) Kunder: De vil gerne have længere kredittider

Kunder lægger ligeledes pres på ejerlederes likviditet, idet de udskyder betalinger for at sikre egen likviditet. Hermed sender de sorteper videre til dig. I bedste fald kommer pengene ind med en vis forsinkelse, i værste fald skal ejerlederen til at bruge tid og omkostninger for at sikre sig pengene gennem inkasso og betale præmier til kreditforsikringer.

Der er også en tendens til, at det især er store virksomheder,

der af egen drift udnytter magtforholdet til at forlænge deres egne kreditter uden først at aftale det. For eksempel en forlængelse af kredittiden fra 30 dage til 90 dage. Det ses også nu om stunder på vore breddegrader. Det er ikke kun private virksomheder, som ikke betaler til tiden. Også det offentlige opfører sig i stigende grad uhen-sigtsmæssigt overfor private leverandører.

Ifølge en undersøgelse fra Håndværksrådet er fem kommuner på Københavns Vestegn "eksemplarisk dygtige til at betale både regninger og refusioner til tiden." I den anden ende af skalaen befinder Århus Kommune sig som den dårligste kommune med hensyn til rettidig afregning.

Undersøgelsen blandt 1100 virksomheder viser, at kun 16 procent af de adspurgte virksomheder oplever, at kommunerne altid betaler rettidigt, mens over halvdelen er vænnet til, at betalingsfrister overskrides med mindst en måned.

En opgørelse som Økonomiforvaltningen i Københavns Kommune udarbejdede til Økonomiudvalget i kommunen i september 2009 viste, at fire ud af ti regninger til kommunen bliver betalt for sent. Og der er forvaltninger, hvor over 60 procent af regningerne bliver betalt for sent.

4) Kreditforsikringer: De ændrer betingelserne markant

Virksomheder kan til dels forsikre sig mod dårlig likviditet ved at tegne kreditforsikringer - en slags forsikring mod dårlige debitorer.

Men også på dette område har finanskrisen sat sine spor.

Fortsættes på næste side

Fortsat fra forrige side

Fordi den procentvise andel af debitorbeløbet, som kan forsikre dine fordringer, er faldet skønmæssigt fra 80-85 procent før finanskrisen til en lavere dækningsgrad på omkring 70 procent. Dermed skal ejerlederne være yderligere forsigtig ved indgåelse af aftaler med kunder og samarbejdspartnere. Desuden er præmien for at kreditforsikre sig også vokset, fordi kreditforsikringsselskabet nu tager sig højere betalt for forsikringen, da de mener, at ejerlederen og ejerlederens kunder og samarbejdspartnere udgør en større økonomisk risiko. Måske forsikringsselskaberne slet ikke vil tegne kreditforsikringer i en række tilfælde. Der er sat en ny dagsorden. Dermed lægger det et øget pres på ejerlederens likviditet - enten i mindre forsikringssum overfor dårlige betalere eller ved højere kreditforsikringspræmier. Den samme tendens ses principielt også ved inkasso, da inkassovirksomhederne giver udtryk for, at det er blevet sværere at hente fordringerne hjem.

5) Forretningen kræver mere likviditet

At drive forretning i dag kræver bedre likviditet end nogensinde før. Derfor befinder mange ejerledere sig i en vanskelig situation, hvis de er havnet i en kreditklemme og ikke har adgang til mere likviditet. Dels bliver de presset af omgivelserne af banker, leverandører, kunder og kreditforsikringer, dels kræver driften af virksomheden også mere likviditet. Der er med andre ord et helt akut behov for mere likviditet.

Hvis der ikke kommer ordrer ind i samme takt som tidligere, er det indlysende, at virksomheden i den periode har brug for mere likviditet eller besparelser.

Men hvis virksomheden gerne vil øge omsætningen gennem udvidelser, kræver det også flere penge.

Så drift af en ejerledet virksomhed stiller større krav til virksomhedens økonomiske formåen, og det bliver angiveligt nødvendigt at gå fra den "kreditfinansierede" virksom-

hed til den "indtjeningsfinansierede" virksomhed, hvor virksomheden i kraft af sin indtjening fra driften kan gøre sig mere økonomisk uafhængig af omgivelserne. Dette scenarie er ikke særligt sandsynligt for nye vækstvirksomheder eller for eksisterende virksomheder, som gerne vil ind i nye vækstområder. De vil fortsat have behov for penge udefra, og det bør der tages hånd om.

Omstillingen fra kreditfinansieret til indtjeningsfinansieret virksomhed, har ejerlederne reelt ikke kun fået ganske kort tid til at gennemføre i praksis, og det vil nu komme til at gøre ondt rigtig mange steder.

Derfor vil det klæde landets politikere på den ene eller den anden måde at give landets små og mellemstore virksomheder en økonomisk håndsrækning af en eller anden art - fordi alternativet koster job, manglende moms og skatteindtægter. Det, som forhenværende erhvervs- og økonomiminister Lene Espersen (K) har kaldt for "2. tabsbølge."

Husk årsmødet d. 19. marts

Planerne for årsdagen for ejerledere den 19. marts på Hotel Munkebjerg i Vejle er helt på plads. Hovedtaler på Årets Ejerlederdag bliver ejerleder Claus Møller, Mr. Time Manager, der i firserne indførte Time Manageren og dermed nationalt og internationalt ændrede alle lederes syn på deres brug af tid. Han går på talerstolen først på eftermiddagen.

Alle medlemmer modtager gratis Claus Møllers bog: Heartwork. Gæster har mulighed for at købe bogen på dagen.

Senere på eftermiddagen overtager to fra Udviklingshuset Samuraia i Århus scenen, hvor vi skal modtage en kort appetizer i brugen af oplevelser, hvor vision, strategi og motivation er i højsædet. Dette sker under titlen: Fremtiden på 1. klasse med oplevelsesbaseret forretningsudvikling.

Som noget nyt bliver temaeftermiddagen fra kl. 12 af Årets Ejerlederdag åben for alle ejerledere - også ikke medlemmer.

I er derfor meget velkomne til at ringe til et par venner og invitere disse med til den åbne del af årsmødet.

Vi ser frem til en rigtig god dag med et godt program.

Vel mødt!